

КУНИГА 2-2,5 ПРОЦЕНТДАН ПАХТА ТАЙЁРЛАЙДИК!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗИ!

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН»

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ ЎЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ЎЗБЕКСКОЙ ССР

45-йил чиқиши
№ 225 (12.578)

Пайшанба, 26 сентябрь 1963 йил

Баҳоси 2 тийин.

МАЖБУРИЯТИМИЗНИ БАЙРАМГАЧА БАЖАРАЙЛИК!

Пахта далаларида иш қилиб кет-
ганлиги пахта теримининг энг масъу-
лиятлиги бўлиб келганлигидан, ет-
ти йилдан бери йилда Ва-
тапта 3 миллион 500 минг тонна «оқ
олтин» топиради, деб Ўзбекистон
берган ваъдани бажариш учун ку-
рашини ҳақ қилувчи бошқичи бош-
ланганлигидан даран бериб турибди.

Пахтакорлар ўзларининг меҳнатсе-
вар қўли билан бу рақамни колхоз
ва совхозларнинг ҳисоби пахта-
зорларига ишчи билан ёзиб қўйди-
лар. Бу рақам гузаларнинг кўсакла-
ридан иборат ошпоқ нақшларда то-
бора янгилаб кўриниб турибди, бу ку-
сакларнинг кундан-кунга кўпроқ ети-
либ, янги ошпақнақшнинг ҳаммаси-
ни қувонтирмоқда.

Бу йил далаларида бу бебаҳо ку-
саклар жуда кўп, жуда сароб. Бу ку-
саклар республикамиз ўз зиммасига
олган социалистик мажбуриятини му-
ваффақиятли бажариши учун етиб
орди. Шу кунларда далаларда
иш қилувчи шу қадар тез, шу қадар
қийин ошпақнақш, дала ишлари
графиктини терим ишларини ўз вақ-
тида ўтказишни таъминлашнинг қий-
либ янгилаб ташкил этилиши қийин
ошпақнақш пахта теримининг ўзи талаб
қилмоқда.

Республикада пахта тайёрлашнинг
бориши тўғрисида кейинги кунларда
эълон қилинган маълумотларда
ҳар кунни планга нисбатан бир ярим
процентдан кўпроқ пахта терилган-
лиги кўриниб турибди. Энди бу про-
цент нақлиб қилиб қолди. Бундан
кўра кўпроқ пахта териш мум-
кин ва лозим. Кунига иккинчи
ярим процент ва бундан ҳам кўпроқ
пахта терилиши шарт. Ўзбекистон-
даги ҳамма хўжаликларида терим иш-
лари меҳнатининг янги шу маромиди
бориши лозим!

Илгор колхозлар ва совхозлар, энг
яхши ишлаб чиқариш бошқармалари
бу графикнинг реаллигини амалда
исботламоқдалар, улар шу графикна
рий қилибгина қолмасдан, ҳатто, ун-
дан анча ошқор ҳам пахта топира-
моқдалар. Ушбу Октябрь байрами ша-
рафига бошланган социалистик мусо-
бақа кенг аёлиб олиб кетди. Пахтакор-
лар Ўзбекистон Компартияси Марка-
зий Комитетининг йилида бўладиган
плениумини муносиб кутиб олишга
тайёрланиб, ўзларининг бутун куч ва
гайратларини сафарбар қилдиладар. Те-
рим ишларининг ишлашнинг ме-
ханизми билан ташкил этилди. Наг-
жада улар пахта тайёрлаш суръат-
ларини оширишга муваффақ бўли-
лар, эълондаги илгор хўжалиқлар
ва ишлаб чиқариш бошқармалари
ўз мажбуриятларини 40 процент ва
ундан ҳам ошқор бажариб қўйиладар.

Тузор ишлаб чиқариш бошқарма-
сидаги Киров номи совхозининг ва
Янгийўлган ишлаб чиқариш бошқар-
масидаги «Гулистон» колхозининг
пахтакорлари Октябрьга аталган ме-
хнат совғалари дафтарида ўзларининг
биринчи сатрларини ёздилар — улар
йиллик топиришларини масли курил-
маган қисқа муддат ичда бажари-
лар ва ҳозир ўз мажбуриятлари ҳи-
собига пахта топиришмоқдалар. Бол-
ка хўжалиқларининг ўнлаб бригада-
лари уларга қўшилди, шунинг учун
ҳам қўллар соми тобора кўпаймоқ-
да.

Вирон, умуман республикада пах-
та териш ва тайёрлаш суръатлари
етарли эмас. Бу суръатлар ҳар қай-
си хўжалик, ҳар қайси ишлаб чиқа-
риш бошқармаси, ҳар қайси область
истерида бўлган икмониятларга, бой
резерваларга асло мос бўлиб тушма-
ёттир.

Ҳамма тап шунданки, ушқорлиқ
билан ишлаш, шу резервларни ишга
сала билиш керак. Самарқанд обла-
стида ва Қорақалпоғистон АССРда ҳар
кунги тайёрлаётган пахта йиллик
планини: 0,5—0,7 процентидан ошма-
ётганлигини сабаби нима? Вунинг
сабаби қандай шунки. Самарқанд об-
ласти ва Қорақалпоғистон пахта те-
рим ишларини ташкил этишдаги
кўп ишчиларнинг ҳали ҳам йу-
ртотанлари йўқ. Сирдарё областида
теримчилар сонини кўпайтириш ик-
мониятларидан ҳали ҳам тўла фой-
даланилмаптир. Сурхондарё обла-
стида пахта терим ишлари бўлиб
комитети ва области ишчи
комитети меҳнат ресурсларидан жуда
эмои фойдаланмоқдалар. Аслида
олганда улар пахтани машинада те-
риш топиришларини бажаришни
ҳам хавф остида қолдирмоқдалар.
Девон, Гурали, Шовот, Самарқанд,
Иштихон, Оққўрғон, Гулистон, Чим-
бой, Кейтали ва бошқа бир қанча
ишлаб чиқариш бошқармаларида пах-
та тайёрлаш суръатлари жуда паст-
дирлар. Далаларда етиштирилган «оқ ол-
тин» ҳисобининг ҳаммасини забар-
дос янгилаб олиш мумкин эмаслиги
амалдаги ҳақиқат бўлиб келди. Ўз-
бекистоннинг меҳнатининг ишчи борми-
ни? Колхозчининг меҳнатини енгил-
лаштириб, унинг маддиоти бўлган
аскойиб терим машиналарига ошқор
қарши чинувчиларини ҳозир топиб
бўлмайди. Аммо, унга зиддан қарши-
лик кўрсатмаётган ҳали ҳам бор,
улар дабдабали ваъдалар ва баланд
парвоз гаплар билан ўзларининг бу
қаршиликларини интилобашга ури-
моқдалар. Пахтачиларда техникани та-
рақийл этириш ишига жон қўйди-
маслик, бу соҳадаги ўнқарлик пахта
терим техникасининг душманидир.
Самарқанд ва Хоразм областларида,
шунингдек Қорақалпоғистон АССРда
пахтани машинада териш шу вақтга
қа қизиб бошланганлигини саба-
би шунки, у ерларда техникага нис-
батан ўнқарлик ва паросизлик ҳали
ҳам турғилини йўқ. Ҳаво очиб бўл-
ган ҳозирги долзарб кунларда маши-
налар далага олиб чиқилмас, улар-
ни қанча далада ишлатиб бўлади?

Далага ўнлаб эмас, ҳатто, юзлаб аг-
регатлар олиб чиқилган айрим жой-
ларда ҳам техникани меҳнатининг
ҳоллари соғлиб турибди. Андижон
областида ремонтдан чиқарилган
1840 машинанинг 905 таси, Фарғона
областида эса ишга шай бўлиб тур-
ган 989 агрегатнинг 625 тасинга
ишга туширилганлигини нормал бир
ҳол, деб бўладими, ахир? Терим ма-
шиналарининг иш унуми ҳам ҳозир
жуда кам.

Пахта теримининг мана шу ҳал қи-
лувчи даярида барча пахта далала-
рида ҳам иш қилиш бормаслигини,
га, аввало, Ўзбекистон ССР Ишчи-
лари хўжалик маҳсулотлари етиштири-
ш ва тайёрлаш министрлиги, «Узсёл-
техника» республика бирлашмаси,
кунига область партия комитетла-
ри, Қорақалпоғистон АССР Министр-
лар Совети ва область икмоният ком-
итетлари, партия комитетлари ва иш-
лаб чиқариш бошқармалари билан
бўлмоқда. Улар бригадалар, колхоз-
лар ва совхозларнинг раҳбарларига
нибатан тарғили равишда талабона-
лик қилиб, партия ва давлат ик-
монинг бузултиларини кўра туриб,
уларга қўнича қора кўра туриб,
илгор коллективларнинг таърирла-
рини, энг яхши теримчиларини ва
меҳнатий-ҳайдовчиларини муваффа-
қиятларини ҳамма жойда ейнига
ошиштирилади.

Республикада Савдо министрлиги,
«Ўзбекбирош» Соғлиқни сақлаш
министрлиги, республика Мадаинат
министрлиги, Ўзбекистон ССР Минис-
трлар Советининг Кинолаштириш
комитети далаларининг ўзида пахта-
керларга мадаинатий-маданий ва ме-
дицина хизмати кўрсатишни ҳали
ҳам чинакам ташкил қила олганлари
йўқ. Ваҳолонки, бу нарса шу ташки-
лотларнинг ҳодимларидан жонқу-
лик билан ишлаш, ишларини икдо-
корлик билан ташкил этишни ва
энг муҳими меҳнат аҳлига ҳаммиса
ва ҳамма ишда ҳамхўр бўлишни та-
лаб қилади.

Партия, Ватан бизнинг янги мар-
раларни ағаллаш учун қандай меҳнат
ишлатишимизга, сабот ва гайрат билан
ишлатишимизга қараб баҳо беради.
лар. Ўзбекистон меҳнаткашлари бу
йил палла қилишди, дон тайёрлаш
қосяисидан олган ўзларининг қосақ
мажбуриятларини шараф билан ба-
жариладар. Пахтакорнинг шарафиди,
республикамизнинг пахтакорлиқ ша-
рафиди шу тўғрисидаги доғ туширмас-
лик, пахтакорлик касбиятини улгу-
лаш тўғрисида кенс бригадиримиз
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ма-
мажон ота Тошматов томонидан мат-
буотда бошланган катта ва прин-
ципал гапни бутун республика
муҳокама қилмоқда.

Пахта терим суръатларини кескин
оширишга қаратилган янги аятлар-
варлик ташаббуси ҳамма жойда
пайдо бўлмоқда, халқ ташаббусе-
орлиги ҳамма жойда жўш урмоқда.
Республика, область партия ва совет
ташкилотлари, қишлоқ хўжалик ор-
ганлари, касабә союзулари ва ком-
сомол ташкилотлари, партия ком-
итетлари ва ишлаб чиқариш бошқар-
малари, колхозлар ва совхозларнинг
бошлангич партия ташкилотлари ва
риқабатлари бу ташаббусни қувват-
лашлари ва меҳнатини билан йўлга
қилишлари керак. Бу нарса улар-
нинг энг биринчи вазифасидир.

Давлатга пахта топириш йиллик

планини ва мажбуриятларини Ушбу
Октябрь умумхалқ байрами кунига
бажарайлик! Илгор хўжалиқларининг
бу аjoyиб ташаббусини бутун Ўзе-
бекистон пахтакорлари қўлаб қувват-
лади.

Бу мақсадга алоҳида эришмоқ
учун ишмалар қилиш керак! Қишлоқ-
даги, шаҳардаги қишга яқинлиги иш-
ларининг икмон борича энг кўп қис-
мининг пахта теримига жалб қилини-
ш кунларда тамомлаб, терим ма-
шиналарининг ҳаммасини ишга со-
либ юбориш ва бу машиналарнинг
қосақ даражада унумли ишлашини
ҳамма жойда таъминлаш керак. Ма-
на шу иш шарт бажарилган тақ-
дирдагина, ҳар бир хўжалик, ҳар бир
ишлаб чиқариш бошқармаси, ҳар бир
область ҳар кунги пахта тайёрлаш йил-
лик планининг қамиди иккинчи
ярим процент ва ундан ҳам кўпроқ
миқдорда пахта бера оладиган бў-
лади.

Ўзбекистон Коммунистик партияси
Марказий Комитетининг Президиуми
пахта териш ва тайёрлаш ишларида
лаштириш учун область партия ко-
митетлари ишлаб чиқарган тақдирлар-
ни маълумлади. Область партия ко-
митетларининг ҳақимининг ишга со-
либ юбориш ва бу машиналарнинг
қосақ даражада унумли ишлашини
ҳамма жойда таъминлаш керак. Ма-
на шу иш шарт бажарилган тақ-
дирдагина, ҳар бир хўжалик, ҳар бир
ишлаб чиқариш бошқармаси, ҳар бир
область ҳар кунги пахта тайёрлаш йил-
лик планининг қамиди иккинчи
ярим процент ва ундан ҳам кўпроқ
миқдорда пахта бера оладиган бў-
лади.

Ўзбекистон Коммунистик партияси
Марказий Комитетининг Президиуми
пахта териш ва тайёрлаш ишларида
лаштириш учун область партия ко-
митетлари ишлаб чиқарган тақдирлар-
ни маълумлади. Область партия ко-
митетларининг ҳақимининг ишга со-
либ юбориш ва бу машиналарнинг
қосақ даражада унумли ишлашини
ҳамма жойда таъминлаш керак. Ма-
на шу иш шарт бажарилган тақ-
дирдагина, ҳар бир хўжалик, ҳар бир
ишлаб чиқариш бошқармаси, ҳар бир
область ҳар кунги пахта тайёрлаш йил-
лик планининг қамиди иккинчи
ярим процент ва ундан ҳам кўпроқ
миқдорда пахта бера оладиган бў-
лади.

Ўзбекистон Коммунистик партияси
Марказий Комитетининг Президиуми
пахта териш ва тайёрлаш ишларида
лаштириш учун область партия ко-
митетлари ишлаб чиқарган тақдирлар-
ни маълумлади. Область партия ко-
митетларининг ҳақимининг ишга со-
либ юбориш ва бу машиналарнинг
қосақ даражада унумли ишлашини
ҳамма жойда таъминлаш керак. Ма-
на шу иш шарт бажарилган тақ-
дирдагина, ҳар бир хўжалик, ҳар бир
ишлаб чиқариш бошқармаси, ҳар бир
область ҳар кунги пахта тайёрлаш йил-
лик планининг қамиди иккинчи
ярим процент ва ундан ҳам кўпроқ
миқдорда пахта бера оладиган бў-
лади.

Ўзбекистон Коммунистик партияси
Марказий Комитетининг Президиуми
пахта териш ва тайёрлаш ишларида
лаштириш учун область партия ко-
митетлари ишлаб чиқарган тақдирлар-
ни маълумлади. Область партия ко-
митетларининг ҳақимининг ишга со-
либ юбориш ва бу машиналарнинг
қосақ даражада унумли ишлашини
ҳамма жойда таъминлаш керак. Ма-
на шу иш шарт бажарилган тақ-
дирдагина, ҳар бир хўжалик, ҳар бир
ишлаб чиқариш бошқармаси, ҳар бир
область ҳар кунги пахта тайёрлаш йил-
лик планининг қамиди иккинчи
ярим процент ва ундан ҳам кўпроқ
миқдорда пахта бера оладиган бў-
лади.

Ўзбекистон Коммунистик партияси
Марказий Комитетининг Президиуми
пахта териш ва тайёрлаш ишларида
лаштириш учун область партия ко-
митетлари ишлаб чиқарган тақдирлар-
ни маълумлади. Область партия ко-
митетларининг ҳақимининг ишга со-
либ юбориш ва бу машиналарнинг
қосақ даражада унумли ишлашини
ҳамма жойда таъминлаш керак. Ма-
на шу иш шарт бажарилган тақ-
дирдагина, ҳар бир хўжалик, ҳар бир
ишлаб чиқариш бошқармаси, ҳар бир
область ҳар кунги пахта тайёрлаш йил-
лик планининг қамиди иккинчи
ярим процент ва ундан ҳам кўпроқ
миқдорда пахта бера оладиган бў-
лади.

Машина теримини потон усули-
ни қўлланган ҳолда группалаб
ташқил этиш иш унумдорлигини
ошириш ва маҳсулот таннархини
камайтиришда муҳим омил бўл-
моқда. Шўрчи бошқармасидаги
«Комсомол 30 йиллиги» совхоз
далаларида терим машиналари
иши ана шу усулда ташқил этил-
ган. Юқоридagi суратда совхоз-
нинг 4-булимида машиналар груп-
па бўлиб ишлатганини кўриб ту-
рибсиз.

А. Ким фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Тошкент, Сирдарё ва Фарғона областларининг
пахтакорлари кунга давлат омборига 2,51—
2,33—2 процентдан пахта топиридилар * Пахтакор
ўртоқлар, ҳозирги ҳар бир кун, ҳар бир соат нҳоятда
ғанимат * Илгорларга тенглашиш учун бутун кучни
терим суръатини янада оширишга сафарбар қилайлик

ОҚҚҮРҒОНЛИҚЛАР ТАШАББУСИ

Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқар-
масидаги илгор колхоз ва совхозлар
Ўзбекистон КП Марказий Комитети-
нинг янабдаги плениуми муносиб
кутиб олишга, пахта илгир-теримини
тезлаштириб, йиллик планни мудба-
тидан асари бажаришга аҳд қили-
лар. Бошқармада «Ленинград» кол-
хозы плани 5 октябрда, Димитров
номи колхоз 6 октябрда, Серго-
лов номи ва «Гулистон» колхозлари
8 октябрда, Энгельс номи ва
«Коммунизм тоғи» колхозлари 9 ок-
тябрда бажариш мажбуриятини
олилар.

Тошкент вилоят-область партия
комитети Оққўрғон ишлаб чиқариш
бошқармаси хўжалиқларининг Ўзе-
бекистон Компартияси Марказий Ко-
митети IX пленуми очилдиған кун-
га пахта тайёрлаш йиллик плани-
ни бажариш тўғрисидаги аjoyиб
ташаббусини маълумлади ва бу та-
шаббусни барча ишлаб чиқариш
бошқармаларида қўлаб-қувватлаш-
ни, пахта тайёрлаш суръатини янада
куайлатишни таъмин этди.

ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

Т. Шералиев, П. Жаббаров, Т.
Зарбулатов ўртоқлар бошлиқ бри-
гадирининг ҳар бирда 20-25 те-
римчи бор. Ҳар бир теримчи ку-
нига кам деганда 100-110 кило-
граммдан пахта терилди. Шунинг
учун ҳам бу бригадалар Гулистон
бошқармасидаги «Ленинизм» кол-
хозиди йилги-теримда олдинги
ўрнида бормоқда.

А. Номуридов.

«Чимбой» совхозининг Омонул
Сафарбоева бошқарувчилари қи-
яда бўлини ҳиссини йилги-терим
ошида Чимбой бошқармасида би-
ринчи ўрнида борпти.

К. Мамбетов.

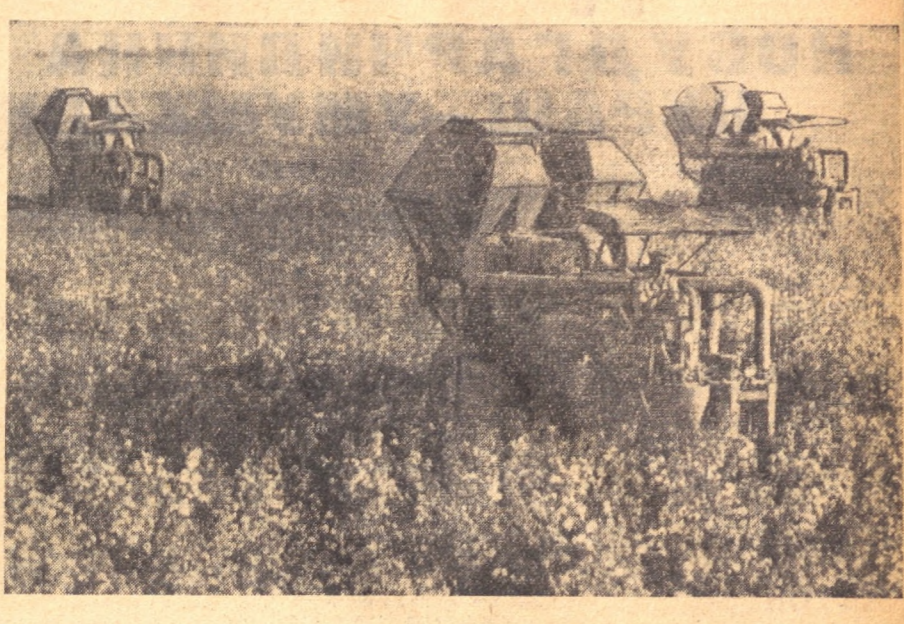

жуда-жуда хурсандимиз. Фарғона области республика кўчма Қиз-
ил байроғини иккинчи марта олини билан табриқлаймиз.

Хатингизда: «Теримга тушдигини, ҳозиргача қанча пах-
та терингиз, бригаданингиз ишлар қандай, Тошкент Фар-
ғонага қанча етиб олдиди?» деб сўрасиз.

Авалдо бригаданик ва колхозимиз тўғрисида. Рост гап, биз
бу йил анча кечидик. Колхозимиз ҳам, бригаданик ҳам ҳали
ҳозирча давлатга топириган пахтаи билан маънаводмайди.

Мен бошлиқ бўлган бригада 82 гектар ерга чигит экди, гек-
таридан планга кўра 27 центнердан ҳосил қўтариш керак.
Лекин биз катта мажбурият олганимиз: гектардан 50 центнер-
дан пахта топирашимиз деган аҳдими бор. Бултур шу майдон-
нинг ҳар гектаридан 37 центнердан ҳосил олган эдик. Қўр-
дингизми, ҳосилдорлиқни бир йилда гектар бошига 13 центнер
оширишимиз керак. Шунга яраша меҳнат қилдик. Далада бор
ҳосилимиз чакки эмас. Аммо ўза баргини тушириш учун до-
ридан кечроқ ўтказдик. Вунинг устига айрим учувчиларнинг
масъулиятсизлиги оқибатида ўза яхши дориланмади, баргига
яхши таъсир қилмади. Шунинг учун қайта дориланша тўғри
келди. Ўзингиз биласиз: бригаданимизда 57 гектар майдондаги
ҳосилнинг ҳаммаси машинада териб олинади.

Биринчи бўлиб
АНДИЖОН (телефон орқали).
Марказий Фарғонанинг Сараёвта
массивида жойлашган «Янги тур-
муш» колхоз пахтакорлари дав-
латга «оқ олтин» сотни йиллик
планини бажардилар. Янги ўзлаш-
тирилган ерларнинг ҳар гекта-
рдан 14 центнердан пахта топи-
риди.

Колхознинг Каримжон Тожибо-
ев бошлиқ бригадаси 57 гектар
майдоннинг ҳар гектаридан 15
центнердан пахта топириб, йил-
лик планини 110 процент адо этди.
Бригаданинг Ш. Абдуллаева, Ҳ.
Иброҳимова, А. Тўйчиева каби те-
римчилари хирмонга 4-5 тонна-
дан «оқ олтин» тўқиллар.

Андижон бошқармасига қараш-
ли бу колхоз аъзолари ҳар гекта-
ридан яна 11 центнердан пахта
топиришга аҳд қилдилар.

ПЛЕНУМНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ

Колхозимиз пахтакорлари бу
йил республикамизнинг 3 миллион
500 минг тонналик пахта хирмо-
нига 1 минг 500 тонна «оқ олтин»
топириш мажбуриятини олган-
лар. Улар ваъдага вафо қилиш
учун бараклари меҳнат қилиб, кат-
та майдонларда мўл ҳосил етиш-
тиридилар. Биз теримни 25 август-
да бошлаб юборган эдик. Дастлаб-
ки кундан-кун пахта териш ва то-
пириш графикни ошириб бажарила
бошлади. Шу неча-кундада суръ-
атини янада жадаллаштириб, ҳар
кунги пахта пунктига 55-60 тонна
пахта жўнатилиши.

Ҳозир йиллик план 80 процент
бажарилди. Давлат омборига 1
минг 200 тонна пахта етказиб бе-
рилди. Биз бу муваффақиятга те-
римчилар орасида социалистик му-
собебани кенг қизитиш, кўпнинг
килограммчилар ҳаракатини анж
олдириш, далада ишлатганларга
қўлай мадаинатий-маданий шароит
яратиб бериш тўғрисида эришмиш.
Колхозимизда 200 дан ортқ киши
масвумда 10-15 тоннадан пахта
териб бериш мажбуриятини олган.
Ҳозиргача кўпгина теримчилар
масвум ишмасини бажариб, маж-
буриятлари ҳисобига пахта термоқ-
далар. Робия Ражабова 7 минг
400 килограмм, Мухиба Расулова
7 минг килограмм, Лутфия Ашу-
рова 5 минг 960 килограмм, Си-
диқа Бозорова 5 минг 600 кило-
грамм пахта терди.

Р. Раҳимов, С. Бозоров, Ж. Ях-
шиев, С. Қўлдошев ўртоқлар бош-
лиқ бригадаларда пахта териш ва
топириш суръатлари кун сайин
тезлашмоқда. Бу бригадаларда ҳар
кунги йиллик планга нисбатан 4-4,5
процент миқдорда пахта тайёр-
лаяпти.

РЕСПУБЛИКАМИЗ ОБЛАСТЛАРИДА			
Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — кунлик ўсқш, учинчи стун — масвум бошдан, тўртинчи стун — машина терими.			
Фарғона	2,00	38,64	10,09
Бухоро	1,83	38,19	8,37
Сурхондарё	1,67	32,59	5,49
Андижон	1,99	31,11	6,44
Тошкент	2,51	26,20	17,89
Сирдарё	2,33	20,12	24,33
Хоразм	1,28	15,50	0,68
Қорақалпоғистон АССР	0,90	9,24	0,99
Самарқанд	0,71	5,07	0,10

МУСОБАҚА НАТИЖАЛАРИНИ ТЕКШИРАМИЗ

БИЗ ХАМ БУШ КЕЛМАЙМИЗ

Фарғона область, Ленинград ишлаб чиқариш бошқармасидаги Ҳамза Ҳакимзода
номи совхоз механик-ҳайдовчиси Махфуза ВАЛИЕВАГА

Қимматли МАХФУЗА!
Саломдан сўнг, ишларини
заман муваффақият тидилар-
ни. Хатингизни 21 сентябрь
кунги пахтазорда ўқиб чиқ-
дим. Раҳмат, синглим, би-
ринчи бўлиб хат ёзбасиз.
Сиз, совхозингиз, областни-
нгиз эришяётган ютуқлардан
бир меинга эмас, ҳаммамиз
мизнинг раҳматига қўйиб
жавабдан, колхозимиз аъзо-
лари бу йил ҳосилдорлиқни
гектар бошига 9 центнер

Ҳозир ҳамма нарсани машина теримига тахт қилиб қўй-
дик. Бугун-эрта ўзим теримга тушаман. Мен бу йил укам Ҳўн-
жат Гулаҳмедовни механик-ҳайдовчиликка ўргатдим. Шунинг-
дек, Зубер Аҳлимов ҳам менинг ёрдамчи билан терим маши-
насини яхши ўрганиб олди. 17 сентябрь кунги 1000 кило-
грамм, эртасига 1,5 тонна, 19 сентябрь кунги 1700 килограмм,
эртасига 1500 килограмм пахта терди. Зубер илгори оддий
тракторчи эди. Бу йил у камиди 150 тонна пахта тераман деб
турибди.

Лабиза Музаффарова ҳам механик-ҳайдовчиликни ўргат-
дим. У, бу йил камиди 100 тонна пахта теримига сўз берди.
Бизнинг бошқармасида пахта тайёрлашда жуда оқнада қоляпти.
Ҳамма бир тан, бир жон бўлса, қолоқидан чиқиб олишимиз
мумкин. Областимизда кейинги кунда суръат анча қуцайди.
Тошкент ҳар кунги йиллик планининг иккинчи процентидан ҳам кў-
проқ пахта топира бошлади. Бу ҳамма пахта фронтига отлан-
ганининг, «загори немага»лар хирмонга баракка қўшаётганлиги-
нинг шарофатидир.

Биз ҳам астойдил меҳнат қилиб, бўш келмаймиз, сизларга
албатта етиб оламиз.

Азиз дугонам Махфуза, Мамажон ота Тошматов айтганидек,
ҳаммамиз битта катта хирмонга пахта тўқамиз, ҳаммамиз пах-
такорлик касб-корини улуглаш учун бирдек курашамиз. Сиз-
нинг зафарингиз бизники, бизнинг муваффақиятларимиз фар-
ғоналикларники. Шунинг учун ҳам биз илгор Фарғона областига
етиб олиш учун астойдил ҳаракат қиламиз.

Коммунистик салом билан:

Саодат ГУЛАҲМЕДОВА.

Бўкадиги Ҳамза Ҳакимзода номи колхозининг механик-
ҳайдовчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

НОБУДГАРЧИЛИККА ҚАРШИ КУРАШ—УМУМХАЛҚ ИШИ

Шонли пахтакорларимизнинг қадромона куч-гайрати, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати кўрсатган ётат катта ёрдам туфайли бу йил пахтадан олинган юксак социалистик мажбуриятларни бажаришни таъминлайдиган даражада мўл ҳосил етиштирилди.

Республика партия ташкилоти жуда катта миқёсда ташкилотчилик ишларини амалга оширди ва бу мўл-кўл «оқ олтин» ҳосили бўлаш ҳамда уни йиғиб-териб олишга ўз вақтида тайёргарлик кўриш имконини берди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Президиуми август ойида қолқозлар, совхозлар ва тайёрлаш тармоқларининг пахтага йиғиб-териб олиш ва тайёрлашга тайёргарлиги ҳақидаги масалани қараб чиқди ва қарор қабул қилди. Қарорда бошқа муҳим масалалар билан бир қаторда, ҳосилни сақлаш, уни ҳар қандай йўللар билан нобуд қилишга қарши кескин кураш олиб бориш ҳақидаги масала ҳам қўйилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Партия-давлат контроли ва таълим-тарбия қўмитаси ошмиш мақсадда партия-давлат контроли органларининг ҳосилни сақлаш ҳамда уни давлатга топшириш учун кураш соҳасидаги вазифаларини белгилади.

Пахтага тез ва нобуд қилмай йиғиб-териб олиш, олинган мажбуриятни шараф билан бажариш — Ватанга 3 миллион 566 минг тонна «оқ олтин» бериш — республикадаги барча партия, совет, касаба союзи, комсомол ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари ва ҳамма меҳнаткашларнинг асосий вазифасидир. Терминнинг дастлабки кунлари шуни кўрсатдики, хўжаликларнинг раҳбарлари, партия ва жамоат ташкилотлари меҳнатни тўғри ташкил этган, пахта териб техникасида яхши фойдаланган, мамлакатни пахта билан таъминлаш учун масъулият ҳисси юқори бўлган жойларда бу муҳим вазифа муваффақиятли ҳал қилинмоқда.

Пахта — халқ хўжалиги учун энг қimmatли хом ашё. Никита Сергеевич Хрущёвнинг доно ибораси билан айтганда пахта — олтиндан ҳам қimmatлир. Уни куз қорачиқдай қийин — республикадаги ҳар бир меҳнатшунинг муқаддас бурчидир.

Юксак даражадаги уюшқоқлик бўлганида, меҳнат ва моддий-техника ресурсларидан максимал фойдаланилганда, пахта тайёрлаш ишида банд бўлган барча кишилар камчиликларга нисбатан мurosасизлик намунасини кўрсатганидагина бутун ҳосилни тез ва нобуд қилмай йиғиб-териб олиш мумкин.

Бутун ҳосилни ўз вақтида ва сира нобуд қилмасдан йиғиб-териб олиш — бу халқ бойлигини сақлаш, «оқ олтин»нинг энг яхши сифатларини сақлаб қолдиш демакдир, бу — кузги шугоралашни ўз вақтида ўтказиш, инбонари келгуси йил ҳосили учун мустаҳкам замин яратиш демакдир.

Республиканинг машҳур пахтакорни Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мажмаон ота Тошматов ҳосилни ўз вақтида териб олиш зарурлиги ва пахтанинг қонғир ҳар бир чигири гўл катта қимматга эга эканлиги ҳақида жуда оқилона ва тўғри ярақдан гапириб, бундай дейди: «Фурсатни қўлдан бўй бермаслик, пахта ҳосилини имкони борича тезроқ ва саранжом-саринга йиғиб-териб олиш лозим. Бунинг маъноси шуки, ҳар бир чанок ҳозир энг қадрили. У ҳозир қолқозга ва давлатга ҳамма нарсасдан ҳам қimmatлир. Шунинг учун уни ҳозир териб олиш керак!» Икунда тўғри айтилган гап! Халққа «Эски пахтадан чиг тўқиб бўлмайди» деган мақол бор. Мажмаон ота бу мақолнинг тўғрилигини тасдиқлади.

Сирдарё ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ленинград» қолқозининг партия ташкилоти йиғим-теримнинг сифати устидан самарали контролни йўлга қўймоқда. Партия-давлат контролга кўмаклашувчи гуруҳ ва постларнинг аъзолари бригада ва эвеноларга йўл қўйиб қўйилган, улар пахтани нобуд қилишга қарши муттаъил кураш олиб бормоқдалар. Нобудгарчиликка қарши кураш юзасидан штаб ва постлар ташкил қилинган.

Республиканинг кўпчилик хўжаликлари «Ленинград» қолқозидан намуна олиб, ҳосил йиғим-теримни эртароқ тугатилган ва олинган социалистик мажбуриятларни мутадатидан илгари — Улғур Октябрьнинг 46 йиллиги кунигача бажариш учун мусобақага қўйилганлар. Илгир хўжаликларнинг мажбуриятларида ҳар бир чанокни сақлаш ва пахта нобудгарчилигига йўл қўймайлиқ ҳақидаги сатрларни ўқиш мумкин. Бироқ, бошқа, бунга қарама-қарши фактлар ҳам йўқ эмас. Айрим қолқозларнинг раислари, совхозларнинг директорлари, бўлим бошқарувчилари, бригада бошқаруви ва мутахассислар пахта нобудгарчилигига қарши кураш олиб боришининг зарурлигига ва бу иш муҳим аҳамиятга эга эканлигига тўғри келган.

Кўпчилик хўжаликларда пахтага нисбатан қўйилган қарорлар, 21 сентябргача пахта оза терилмагани учун Андижон об-ластидан 1980 тонна, Сурхондарё об-ластидан 1093 тоннаси чегириб ташланган, Фарғона, Бухоро ва Сирдарё об-ластларида ҳам кўп миқдорда пахта четгириб ташланди. Партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари ва партия-давлат контроли органлари ана шу чидаб бўлмайдиган камчиликларга барҳам бериш юзасидан тез ва самарали чоралар кўришлари зарур.

Пахта териб, техникасига нўсонлик билан ва пала-партиш муносабатда бўлиш ҳам жуда катта зарар етказиши.

Агар агрегат яхши соzланмаган бўлса, машина теримига ажратилган майдонлардаги ўқарилар текисланмаган бўлса, қатталарнинг четиди машина қайтарган жойлар бўлмаса ва довланца сифатида ўтказилган бўлса, пахтанинг бир қисми нобуд бўлиши тўғрисида ғайиқувон ишлаб чиқариш бошқармасининг раҳбарлари машина теримига нўтўғри муносабатда бўлаётганликларни ташвиш тугдирмоқда. Бошқармада машина теримига яхши тайёргарлик қилинмади. Натижада агар агрегатлар унумли ишламаётди. 2. «Давларини» совхоз ва бошқа айрим хўжаликларда ҳам ана шундай аҳвол ўз бермоқда.

Яқинда Сирдарё об-ласт партия комитети об-ласт партия-давлат контроли комитети ташкил қилган материалларга асосан хом пахта териб ва йиғим-терим ҳамда ташвиш вақтида нобуд қилинаётган ҳақидаги масалани қараб чиқди. Халқ бойлигининг нобуд бўлишига йўл қўйётган хўжаликларнинг раҳбарларини қаттиқ огоҳлантирди.

М. МУСАХОНОВ,

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Партия-давлат контроли комитетининг раиси.

риб кўрди. Пахтаси териб олинган 25 гектар майдонда чанокларда чада қолдириш ва ерга тўкиш йўли билан 1250 килограмм пахта нобуд қилинган. Киров номили қолқозда ҳам ана шундай ҳолга йўл қўйилган.

Нотўғри шундай бўлатми? Бундай салбий ҳолатларнинг юз беришига сабаб нима?

Даставвал, бунга меҳнат яхши ташкил қилинмаганилиги, контрол-сизлик сабаб бўлмоқда. Агар меҳнат тўғрисида қарорлар бажариб, ҳар бир теримчига қаторлар бажариб қўйилса ва унинг иши сифати устидан қаттиқ контролни олиб бориладиса ва энг муҳими, теримчи ишга чин юракдан, онгли ва масъулиятчи ҳис этган ҳолда муносабатда бўлса, у пахтани чанокларда қолдириб кетмайди ёки тўқмайди, халқ бойлигини оёқ ости қилиб тўпироққа қўйишмайди. Бу, пахта тайёрлашда банд бўлган бошқа ҳодимларга ҳам баб-баравар тааллуқлидир.

Пахтани нобуд қилиш давлатга, қолқоз ва совхозларнинг экономикасига жуда катта зарар етказиши. Халқнинг жуда доно ва тўғри бир мақоли бор: «Тома-тома кўл бўлур, томай қолса кўл бўлур». Дарҳақиқат, граммалардан тоналлар ҳосил бўлади. Оздин кўл бўлади, чаноклардан «оқ олтин» тоғи бузгунда келадис. Бир килограмм пахтадан уч-тўрт метр сўрт, 45 латик ил, 360 грамм латик пахта, 110 грамм ил, 200 грамм кунжара олиш мумкин. Мана, бир килограмм пахта қанчалик қimmatга эга!

Афсуски, айрим раҳбарлар ва теримчилар бунга эъди қилиб қўймоқдалар, чанок ва тоналари ҳисобга олмаётди. Бу жуда янглиш ва зарарли қайфият. Бу қайфиятга берилиш — халқ бойлиги жинотаткорона муносабатда бўлиш, давлатга, хўжаликларга, халқ фаровонлигига катта моддий зарар етказиш демакдир!

Тошкент об-ластидида «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхоз ва «Политотдел» қолқозидида, республиканинг бошқа қўлғина хўжаликларидида меҳнаткашлар пахтанинг ҳар бир граммининг қандай меҳнатузаббат билан — ардоқлаётганликларини бир назар ташланг. Ана шу хўжаликларда меҳнатни ташкил қилиш устидан қаттиқ назорат олиб боришмоқда, ҳар бир қаторнинг ораси синчиқлаб текшириб қўйилмоқда, ерга ва йўлга тўқилган пахта териб олинмоқда, пахтани сортларга ажратиб териб қондасига қаттиқ риоя қилинмоқда. Хирмонлар, қол-қанорлар, транс-порт ҳар доим тугатилган ва бутун ҳолда сақланмоқда.

Аммо Сирдарё об-ласт, Гулистон ишлаб чиқариш бошқармасидаги Фрунзе номили қолқоз ва «Мирзачўл» совхозидида, Ўзбекистон ишлаб чиқариш бошқармасидаги Жданов номили ва Навоий номили қолқозларидида, Киров ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Маталит», «Октябрь» 30 йиллиги, «Партия XX съезди» совхозларидида, Янгир ишлаб чиқариш бошқармасидида 1. «Боёну» совхозидида бутунлай бошқа ҳолини кўриш мумкин. Бу хўжаликларда пахта чанокларда қолдириб кетилмоқда, хом терилмоқда.

Республика қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлигининг кўп йиллик тажрибаси ва маълумотлари шуни кўрсатдики, илгир пахтани чаноклардан ситиб олиш ва хом териб натижадасида жуда кўп ҳосил йўқотилади.

Кўпчилик хўжаликларда пахтани сортларга ажратиб териб қондасига риоя қилинмаётди. Айрим қолқоз, совхоз, бўлим ва бригадаларнинг раҳбарлари ҳар бир теримчи қол-қанор, пахтани сортларга ажратиб териб учун қўнғаклар билан атаклар билан таъминлаш ҳақида қайғурмаётдилар.

Хом пахтани териб ташлаш кўп фактлар аниқланди. Андижон ишлаб чиқариш бошқармасидаги «1 Май» қолқозининг 5-бригадасида қишлоқ яхши оқилдан бўлишига қарамай, 13 теримчининг етатида намлик даражаси нормадан 8-9 йилли, 13-15 процент бўлган кўп миқдордаги пахта топилди. Қўйиб-териб номили қолқозда пингаш пахта билан бир қаторда намлик даражаси 17 процент бўлган пахта ҳам терилган. Шунингдек, бу бошқармадаги «Коммунизм», «Халқият», «Янгибод», «Ленинград», «Партия XXII съезди» қолқозларининг, Тошкент, Фарғона, Бухоро ва бошқа об-ластлардаги хўжаликларнинг кўпчилиги бригадаларида ҳам пахта териб қондасига қўнол равишда бузилаётганлиги аниқланди.

Пахтани ниҳоят даражада ифлос қилиб териб ва намлик даражасини ошириб юбориш каби жиддий жамъчилик ҳақида ҳам гапирмасдан бўлмайди. Пахта йиғим-теримни бошлангичта халқ кўп вақт бўлагани йўқ. Лекин «Средагавлоп-промгиз» маълумотларига қараганда, 21 сентябргача пахта оза терилмагани учун Андижон об-ластидида 1980 тонна, Сурхондарё об-ластидида 1093 тоннаси чегириб ташланган, Фарғона, Бухоро ва Сирдарё об-ластларида ҳам кўп миқдорда пахта четгириб ташланди. Партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари ва партия-давлат контроли органлари ана шу чидаб бўлмайдиган камчиликларга барҳам бериш юзасидан тез ва самарали чоралар кўришлари зарур.

Пахта териб, техникасига нўсонлик билан ва пала-партиш муносабатда бўлиш ҳам жуда катта зарар етказиши.

Агар агрегат яхши соzланмаган бўлса, машина теримига ажратилган майдонлардаги ўқарилар текисланмаган бўлса, қатталарнинг четиди машина қайтарган жойлар бўлмаса ва довланца сифатида ўтказилган бўлса, пахтанинг бир қисми нобуд бўлиши тўғрисида ғайиқувон ишлаб чиқариш бошқармасининг раҳбарлари машина теримига нўтўғри муносабатда бўлаётганликларни ташвиш тугдирмоқда. Бошқармада машина теримига яхши тайёргарлик қилинмади. Натижада агар агрегатлар унумли ишламаётди. 2. «Давларини» совхоз ва бошқа айрим хўжаликларда ҳам ана шундай аҳвол ўз бермоқда.

Яқинда Сирдарё об-ласт партия комитети об-ласт партия-давлат контроли комитети ташкил қилган материалларга асосан хом пахта териб ва йиғим-терим ҳамда ташвиш вақтида нобуд қилинаётган ҳақидаги масалани қараб чиқди. Халқ бойлигининг нобуд бўлишига йўл қўйётган хўжаликларнинг раҳбарларини қаттиқ огоҳлантирди.

риб кўрди. Пахтаси териб олинган 25 гектар майдонда чанокларда чада қолдириш ва ерга тўкиш йўли билан 1250 килограмм пахта нобуд қилинган. Киров номили қолқозда ҳам ана шундай ҳолга йўл қўйилган.

Нотўғри шундай бўлатми? Бундай салбий ҳолатларнинг юз беришига сабаб нима?

Даставвал, бунга меҳнат яхши ташкил қилинмаганилиги, контрол-сизлик сабаб бўлмоқда. Агар меҳнат тўғрисида қарорлар бажариб, ҳар бир теримчига қаторлар бажариб қўйилса ва унинг иши сифати устидан қаттиқ контролни олиб бориладиса ва энг муҳими, теримчи ишга чин юракдан, онгли ва масъулиятчи ҳис этган ҳолда муносабатда бўлса, у пахтани чанокларда қолдириб кетмайди ёки тўқмайди, халқ бойлигини оёқ ости қилиб тўпироққа қўйишмайди. Бу, пахта тайёрлашда банд бўлган бошқа ҳодимларга ҳам баб-баравар тааллуқлидир.

Пахтани нобуд қилиш давлатга, қолқоз ва совхозларнинг экономикасига жуда катта зарар етказиши. Халқнинг жуда доно ва тўғри бир мақоли бор: «Тома-тома кўл бўлур, томай қолса кўл бўлур». Дарҳақиқат, граммалардан тоналлар ҳосил бўлади. Оздин кўл бўлади, чаноклардан «оқ олтин» тоғи бузгунда келадис. Бир килограмм пахтадан уч-тўрт метр сўрт, 45 латик ил, 360 грамм латик пахта, 110 грамм ил, 200 грамм кунжара олиш мумкин. Мана, бир килограмм пахта қанчалик қimmatга эга!

Афсуски, айрим раҳбарлар ва теримчилар бунга эъди қилиб қўймоқдалар, чанок ва тоналари ҳисобга олмаётди. Бу жуда янглиш ва зарарли қайфият. Бу қайфиятга берилиш — халқ бойлиги жинотаткорона муносабатда бўлиш, давлатга, хўжаликларга, халқ фаровонлигига катта моддий зарар етказиш демакдир!

Тошкент об-ластидида «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхоз ва «Политотдел» қолқозидида, республиканинг бошқа қўлғина хўжаликларидида меҳнаткашлар пахтанинг ҳар бир граммининг қандай меҳнатузаббат билан — ардоқлаётганликларини бир назар ташланг. Ана шу хўжаликларда меҳнатни ташкил қилиш устидан қаттиқ назорат олиб боришмоқда, ҳар бир қаторнинг ораси синчиқлаб текшириб қўйилмоқда, ерга ва йўлга тўқилган пахта териб олинмоқда, пахтани сортларга ажратиб териб қондасига қаттиқ риоя қилинмоқда. Хирмонлар, қол-қанорлар, транс-порт ҳар доим тугатилган ва бутун ҳолда сақланмоқда.

Аммо Сирдарё об-ласт, Гулистон ишлаб чиқариш бошқармасидаги Фрунзе номили қолқоз ва «Мирзачўл» совхозидида, Ўзбекистон ишлаб чиқариш бошқармасидаги Жданов номили ва Навоий номили қолқозларидида, Киров ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Маталит», «Октябрь» 30 йиллиги, «Партия XX съезди» совхозларидида, Янгир ишлаб чиқариш бошқармасидида 1. «Боёну» совхозидида бутунлай бошқа ҳолини кўриш мумкин. Бу хўжаликларда пахта чанокларда қолдириб кетилмоқда, хом терилмоқда.

Республика қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлигининг кўп йиллик тажрибаси ва маълумотлари шуни кўрсатдики, илгир пахтани чаноклардан ситиб олиш ва хом териб натижадасида жуда кўп ҳосил йўқотилади.

Кўпчилик хўжаликларда пахтани сортларга ажратиб териб қондасига риоя қилинмаётди. Айрим қолқоз, совхоз, бўлим ва бригадаларнинг раҳбарлари ҳар бир теримчи қол-қанор, пахтани сортларга ажратиб териб учун қўнғаклар билан атаклар билан таъминлаш ҳақида қайғурмаётдилар.

Хом пахтани териб ташлаш кўп фактлар аниқланди. Андижон ишлаб чиқариш бошқармасидаги «1 Май» қолқозининг 5-бригадасида қишлоқ яхши оқилдан бўлишига қарамай, 13 теримчининг етатида намлик даражаси нормадан 8-9 йилли, 13-15 процент бўлган кўп миқдордаги пахта топилди. Қўйиб-териб номили қолқозда пингаш пахта билан бир қаторда намлик даражаси 17 процент бўлган пахта ҳам терилган. Шунингдек, бу бошқармадаги «Коммунизм», «Халқият», «Янгибод», «Ленинград», «Партия XXII съезди» қолқозларининг, Тошкент, Фарғона, Бухоро ва бошқа об-ластлардаги хўжаликларнинг кўпчилиги бригадаларида ҳам пахта териб қондасига қўнол равишда бузилаётганлиги аниқланди.

Пахтани ниҳоят даражада ифлос қилиб териб ва намлик даражасини ошириб юбориш каби жиддий жамъчилик ҳақида ҳам гапирмасдан бўлмайди. Пахта йиғим-теримни бошлангичта халқ кўп вақт бўлагани йўқ. Лекин «Средагавлоп-промгиз» маълумотларига қараганда, 21 сентябргача пахта оза терилмагани учун Андижон об-ластидида 1980 тонна, Сурхондарё об-ластидида 1093 тоннаси чегириб ташланган, Фарғона, Бухоро ва Сирдарё об-ластларида ҳам кўп миқдорда пахта четгириб ташланди. Партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари ва партия-давлат контроли органлари ана шу чидаб бўлмайдиган камчиликларга барҳам бериш юзасидан тез ва самарали чоралар кўришлари зарур.

Пахта териб, техникасига нўсонлик билан ва пала-партиш муносабатда бўлиш ҳам жуда катта зарар етказиши.

ри. «Комсомол проектор» от-рядлари пахта теримининг сифати устидан контролни кучайтиришлари лозим. Фақат юқори сифатли пахта топширилишига эришиш, халқ бойлигининг нобуд бўлишига сира ҳам йўл қўймайлик зарур.

Пахтани нобуд қилиш давлатга жуда катта моддий зарар етказиши. Прокуратура, суд ва милиция органлари бунинг олдини олиш учун нобудгарчиликка, айниқса, хом пахтани териб ва пайхон қилишга қарши кескин кураш олиб боришлари зарур.

Хозир пахта далаларида юзлаб агитаторлар, пропагандистлар, док-ладчилар иш олиб бормоқдалар. Улар деҳқонларни ҳосил йиғим-теримини мутадатидан илгари муваффақиятли тугатилган сафарбар этган ҳолда, уларга агар пахтакорларнинг ўзлари нобудгарчиликка қарши курашмаса, бу — мамла-катга, қолқозга ёки совхозга катта зарар келтиришни тушунтиришлари лозим.

Қишлоқ комсомол ташкилотлари пахта нобудгарчилигига қарши курашда партия-давлат контроли органларига жуда катта ёрдам кўрсатишга даъват этилганлар.

Партия-давлат контроли органларининг вазифаси — партия ташкилотларига, ҳар бир хўжаликка, бригадаларга план ва олинган мажбуриятларни бажаришда ҳар тарафлама ёрдам кўрсатишдан иборатдир. Об-ласт ва ишлаб чиқариш бошқармалари партия-давлат контроли комитетлари, кўмаклашувчи гуруҳ ва постлар барча меҳнатга яроқли аҳолининг пахта йиғим-теримига қишлоқчи, ҳар бир теримчининг юксак унуи билан меҳнат қилишига эриштириш керак. Шунингдек, барча пахта терим машиналаридан, бутун техникадан икки сменада фойдаланишга, уларнинг юқори сифат билан ишлатишга эришмоқ лозим. Партия-давлат контроли органлари ишдаги асосий нарсаси — барча камчиликларини ўз жойида тугатишга эришишдир. Пахта тозалаш заводлари, пахта тайёрлаш пунктлари, автомобиль хўжаликлари, пахта йиғим-теримига жалб қилинган қорхоналар, ташкилотлар ва олий ўқув юрталаридаги кўмаклашувчи гуруҳлар ҳамда постлар ҳам ана шундай қилишлари керак.

Партия-давлат контроли органларининг ишнинг оммага етказиш жуда катта аҳамиятга эга. Аниқланган камчиликлардан жамоатчилик хабардор қилиш, конкрет аъдорларни, пахтани териб ва тайёрлашда иштирок этишдан иборат ўзининг граждандлик бурчини бажармаётган, белгиланган норма ни адо этмаётган, нобудгарчиликка йўл қўйётган шахсларни жамоат судига бериш лозим.

Партия- давлат контроли органлари ўзларининг бутун активлари, кўмаклашувчи гуруҳ ва постлар, бутун жамоатчиликни нобудгарчиликка қарши курашга сафарбар этишлари зарур. Бу соҳада матбуот, радиодан кеңг фойдаланиш керак. Нобуд ҳодимларга қарши курашда совет қонунининг кучидан, айниқса Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг пахтани нобуд қилишга ва пайхон қилишга қарши кураш ҳақидаги Фармониини қўлланш зарур.

Теримчилар ва меҳаник-ҳайдовчиларнинг, пахта тайёрлаш билан боғлиқ бўлган барча кишиларнинг меҳнатини ташкил қилишнинг ҳар тарафлама яхшилаш нобудгарчиликка кўмаклашувчи гуруҳларнинг ташкил қилишнинг сифати учун жавобгарлигини ошириш, нобудгарчилик натижасида етган зарарни бунга йўл қўйган кишилардан ундириб олиш керак.

Пахта учун курашнинг муваффақияти ҳал қилинаётган жойда бўлиш ҳар бир коммунист ва комсомол аъзосининг, ҳар бир меҳнатқон шон-шараф ишидир. «Оқ олтин» ҳосилни тез ва охири кўрагича нобуд қилмай йиғиб-териб олиш, Ватанга, Коммунист партияга берилган ватандан бажо келтириш республикадаги барча партия ташкилотларининг, барча меҳнаткашларнинг шон-шараф ишидир.

Пахтани териб йўллар билан нобуд қилишнинг сабабларини аниқлаш қилинганда, пахтани териб ва тайёрлашнинг бориш устидан самарали ва қаттиқ контролни қилинмаётганлиги асосий камчилик эканлиги маълум бўлди. Бу таби-ан фақат хўжаликлар, бригада ва эвеноларнинг раҳбарларигагина тааллуқли бўлмай, балки республика қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министрлигига, «Узсельхозтехника» республика бирлашмасига ва унинг жойлардаги органларига ҳам алоқадордир.

Партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари ҳамда жойлардаги партия-давлат контроли органла-

риб кўрди. Пахтаси териб олинган 25 гектар майдонда чанокларда чада қолдириш ва ерга тўкиш йўли билан 1250 килограмм пахта нобуд қилинган. Киров номили қолқозда ҳам ана шундай ҳолга йўл қўйилган.

Нотўғри шундай бўлатми? Бундай салбий ҳолатларнинг юз беришига сабаб нима?

Даставвал, бунга меҳнат яхши ташкил қилинмаганилиги, контрол-сизлик сабаб бўлмоқда. Агар меҳнат тўғрисида қарорлар бажариб, ҳар бир теримчига қаторлар бажариб қўйилса ва унинг иши сифати устидан қаттиқ контролни олиб бориладиса ва энг муҳими, теримчи ишга чин юракдан, онгли ва масъулиятчи ҳис этган ҳолда муносабатда бўлса, у пахтани чанокларда қолдириб кетмайди ёки тўқмайди, халқ бойлигини оёқ ости қилиб тўпироққа қўйишмайди. Бу, пахта тайёрлашда банд бўлган бошқа ҳодимларга ҳам баб-баравар тааллуқлидир.

1 КИЛОГРАММ ПАХТАДАН

ХОМ ТЕРИЛЯПТИ, ИФЛОС ҚИЛИНЯПТИ

Шаҳрисабз ва Шўрчи ишлаб чиқариш бошқармаларидаги хўжаликларда пиниб етилмаган хом пахтани териб, сортларни аралаштириб юбориш ва ифлослантириш каби хуну фактларга йўл қўйилмоқда. Бу эса тўқимачилик сан-ати қорхоналарининг ишга катта зарар етказиши билан бирга, қолқоз ва совхозларга ҳам моддий зарар келтилади.

Шаҳрисабз районидида қолқозларда хом пахта терилмагани устига, уруғлик учун ажратилган пахталар нормадан белгиланганидан 1,5-2 процент ортиқча намлик билан топширилмоқда. «Коммунизм», Энгельс номили, «Партия XX съезди», «Правда» қолқозларида бирор кун ҳам стандарт пахта тайёрлангани йўқ. Бу хўжаликларда топширилаётган пахта-нинг намлиги нормадан 8 процент урнига 10-11 процентни ташкил этади. Ифлослик эса белгиланганидан 1,5-2 баравар кўп.

Шу сабабли тайёрлов пунктига жўнатиладиган пахтанинг қўнғилик қисми ана ортиқча қайтариб юборилди. Бу эса ортиқча транспорт харажатларининг қўнғилигига сабаб бўлмоқда. Биргина Шаҳрисабз пахта тозалаш заводи ҳузуридаги тайёрлов пунктдан шу йил 10 сентябрдан 18 сентябргача 1186 тонна пахта қайтариб юборилди. Бунинг оқибатида қолқозлар 300 сўмдан ошми зарар кўрдилар. За-воднинг тайёр маҳсулотлар бўлими бошлиғи Горбачёв ва техника ре-монт қилинмаганлиги, йўл-қўриқ-ларда тугатилмаганлиги натижасида пахта қўн-тузюлар билан ифлос-ланмоқда.

Пахтани хом териб, ситиб олиш каби фактлар Шаҳрисабз райони-даги Свердлов номили қолқозининг Х. Холматов, Т. Холматов урғулор бошлиқ бригадаларида айниқса кўп учрайди. Шу бригадаларнинг теримчиларидан Султонова, Р. Ру-зиева, Э. Умарова ва бошқа ур-ғулор терган пахтанинг 50 про-центга яқини хом.

Пахта йиғим-теримининг дастлаб-ки ҳафталарида давом этаётган бу жиддий нуқсонлардан Сурхондарё об-ласт партия, совет ташкилотла-ри тегишли хўласа чиқариб олиш-лари ва бундай қўпол хатоларга йўл қўйётган раҳбарларга нисба-тан қаттиқ чора кўришлари керак.

«Қизил Ўзбекистон» мухбири.

духияли уруғлик пахта учун дав-

СЕЛЕКЦИЯЧИЛАР ВА УРУҒЧИЛАР КЕНГАШИ

Машина ҳақида «ақлли конструкция» деталларида у бугунгина эмас, балки эртага ҳам яхши ишлайди, деганча бўлади. Пахтачилик билан шуғулланган селекциячилар конструкторлардан ўрнатиб, тез-тез «ақлли сорт» деб гапирадиган бўлиб қолди. Улар янги сортларнинг эртагини кун пахтачилигини ривонлаштиришга киритадиган сорт катта ўзгаришларни ҳисобга олиб яратмоқдалар. Селекциячи техника тараққиётининг жадал суръатини ҳам, агротехника усулларининг улуғлиги таъминлаштиришнинг ҳам, тўқимачиларнинг ошиб бораётган талабларини ҳам ҳисобга олиши керак.

Тошкентда бир неча кун давом этган пахта селекцияси ва уруғчилиги бўйича Бутуниттфок кенгаши ҳам СССРда пахтачиликнинг ривонлашиш истиқболи ҳақидаги катта суҳбатдан бошланган бежиз эмас. СССР Госплани ҳузуридаги пахтачилик бўйича Урта Осиё Давлат комитети раисининг ўринбосари Б. П. Фирсов шу темада доклад қилди.

2.700 МИНГ ТОННА

Совет пахтачилигининг мутахассислари КПСС Программаси асосида 1964 йилда 2.700 минг тонна пахта олишга қарор қилди. Бу давр ичида мамлакатда «оқ олтин» етиштириш икки миллион этти юз минг тонна ортиши керак. Бунга қандай қилиб эришилади?

Пахта майдони тўққиз юз минг гектардан зиёдроқ кенгайди. Пахта майдонлари Миравзуннинг бўш ерларига янада кириб боради, эттирилади. Янги ирригация ги-

«АҚЛЛИ» СОРТЛАР

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати пахтакорларга қўраётган оғаларга ғамхўрлиги туфайли «оқ олтин»нинг янги сортларини яратувчилар ошиб бораётган самарали фойдаланиш учун ҳам гўл кул шартин буюрди. Қўраётган, Ҳозир Совет Иттифоқидаги ўн бир ишти-тут, ўрта тахриб станцияси ва сорт участкаларидан саксондан орти-ти пахта селекцияси билан шу-гулланмоқда. Бу тадқиқот муассас-саларининг энг каттаси бўлган Урта Осиё пахтачилик селекцияси ва уруғчилиги институтиди, деярли ин-титут директори С. С. Қанаши, дунёнинг ҳамма пахтакор зонала-ридан келтирилган қариб олти-минг чигит намунаси бор.

Совет олимлари селекция иш-тининг жуда катта имкониятларидан фойдаланиб, пахтанинг янги истиқ-болли навларини яратиб юзаси-дан муайян ишларни қилди. Махсус участкаларда ўтказилган таққослама синовлар ўзбекистонда етиштирилган «108-Ф», «138-Ф», «С-4727», «149-Ф» сортлари ва

бошқа сортлар тезпишарлиги ва ҳосилдорлиги жиҳатидан Америка селекциясининг энг яхши намуна-ларидан ўзбек кетганлигини кўрсат-ди. Улар толаннинг технология си-фати жиҳатидан ҳам устун тура-дилар, уларнинг толаси узунроқ ва пишикроқдир.

Бироқ селекциячиларга нисба-тан қўйилган талаблар шу қад-дар юқори, пахтакорлар улардан шу қадар кўп нарса кутмоқдалар-ки, кенгайиш уларини мақтанга қа-раганда кўпроқ танқидий мулоха-залар айтилди. Аввало шунинг ай-тиш керакки, кўп меҳнат ва маб-лағ сарфлаб яратилган янги сор-тларнинг кўпчилиги қисми ишлаб-чиқариш синовидан ўта олмаётир. Кейинги ўн йил ичида қабул қи-линг 217 сортдан 122 таси яхши-самара бермаганлиги учун дарҳол ишлаб чиқаришдан олиб ташланди. Фақат ўн бир сорт районлашти-рилди, улардан еттигаси юз минг-гектардан кайроқ майдонга экил-моқда.

Буларнинг ҳаммаси пахтанинг янги сортлари ишлаб чиқаришга ҳозирча сўзлашмаган. Бироқ ҳозирча сўзлашмаган бироқ қилинаётганлигини кўрсатади. Кен-гайиш қилинаётган янги сортларни таққослама синовлар ўзбекистонда етиштирилган «108-Ф», «138-Ф», «С-4727», «149-Ф» сортлари ва

САРАСИНИ ЭКАЙЛИК

Кейинги беш йил ичида уруғчи-лар сортни чигит етиштиришни ях-шилаш юзасидан каттагина иш-қилдилар. Ҳозир ҳамма экин май-донлари серхосил районлаштири-лган сортли уруғчилик билан таъ-минланмоқда. Энг яхши репродук-циядаги чигитлар ҳиссаси 1958 йилдаги қирқ процентдан ҳозир-деярли саксон олти процентга ет-казилди.

Элита чигитларини етиштириш учун қўлланилган сортларни ички-чатиштириш методи катта самара-берди. Бу методи юксак агротех-никадан фойдаланиб, элита ҳужа-йида уруғлик материални систематик тарзда танлаш ва тар-биялаш билан мослаб бериладиган, районлаштирилган сортларнинг, айниқса «108-Ф» сортининг насли-гисини, ҳаётининг, махсус-дорлиги ва ишлаб чиқаришда узоқ-бўлиши таъминланди.

Бироқ қолхоз ва совхозлар кўп-унинг чиқадиган чигитлар билан ҳа-ли ҳам яхши таъминланмаётир. Бирқанча уруғчилик ҳужайидаги терим қондаларини бўзилиши ҳамда бир далага икки икки экин-дан ҳам кўпроқ суртдаги чигит-ларнинг экилиши натижасида чи-

гитлар аралашиб ва биологик жи-ҳатдан инфосиланб қолмоқда. Ма-салан, бундай аҳвол Ўзбекистон иш-лаб чиқариш бошқармасидаги «Гу-листон» элита-уруғчилик ҳужайи-сида содир бўлмоқда.

Пахта уруғчилиги соҳасидаги ишларни янги даражага кўтарати-ган бир қанча тадбирлар белги-ланди. Туки тўқилган чигитни сортларга ажратиб учун машина-лар, чигитни калибровка қилиш ва тукини тўқиб учун мукаммал тех-ника ва бошқа зарур ускуналарни тейор қилиш ва тайёрлаш му-жаллаб қўйилди.

Кенгайиш таъминчилиги соҳаси-даги ишларни яхшилаш ҳақида кўп-ишлар гапирди. Кенгайишда қа-бул қилинган қарорда пахта селек-цияси ва уруғчилиги институти ҳамда Марказий контрол-уруғчи-лик пахта станцияси ҳузурида се-лекция ва уруғчилик билан шу-гулланувчи агрономлар малакаси-ни ошириш бўйича курслар тап-шил қилиш қўзда тутилди. Кенгайиш қилинаётган ўзбеки-стоннинг бир қанча пахтакор муас-сасалари ва элита ҳужайидаги бориб, уларнинг иш билан таниш-дилар. (ЎзТАГ).

ЭЪЛОНЛАР. ТОМОШАЛАР.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

26 сентябрда
БИРИНЧИ ПРОГРАММА
Ўзбек тилида: 18.00 — Ёш табиат-шунаслар (мактаб ўқувчилари учун), 18.25 — Телевизион янгиликлар, 18.45 — Коммунистик турмуш учун, 19.05 — Дугоналар гуруҳи (адабий эшит-тириш), 20.15 — Фарғона область пах-тазорларида (ишлов ҳужайи ва кон-дилари учун эшиттириш ва кон-церт), 20.55 — Эртанги кун программаси, Рус тилида: 21.00 — Телевизион ян-гиликлар, 21.20 — Бутун Россия бе-киз унутмаган (хужайидаги фильм), 21.30 — Француз ўчоғи олдидан ном-ли кинопокази.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
Олмаота телестудияси эшиттиришлари:
19.00 — Телевизион янгиликлар, 19.15 — Айиқ чениши қандай ўр-ганда (болалар учун), 19.35 — Биз кунда болаларимиз (концерт), 20.00 — Ҳайдек тирик (иккинчи сўхбар), 20.30 — Ўзбекистон почтаси, 20.40 — Иккинчи концерт, 20.55 — Тинч ухлаган, ик-кинтойлар, 21.00 — Телевизион янги-ликлар, 21.10 — Шо-шо-шо (телеви-зон спектакли), 22.40 — Шахмат ҳа-қида, 22.45 — Сўнги ахборот.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/IX да Имон, 27/IX да Фурат.

КИНО

КИШИ БИНОДА:
Оптимистик трагедия — «БАТАН», «ИСКРА», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ИЛЛИГИ» (кундуз ва кечку-рун).

Қора кинода — «МИР», «ЎЗБЕ-КИСТОН», НАВОНИ номли (кундуз ва кечкурун), «ЕШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 12.40 минутдан).

Шарқ айлари — «КОМСОМОЛ 30 ИЛЛИГИ» (кундуз ва кечкурун), «Қўлга тушмаган, ўғри эмас — «СПУТНИК» (ортаб соат 11, кундуз 1, 3 ва кеч 5 да).

Эрта кунда (1-вад кундуз ва кеч-курун), Баҳор момонадироклари (2-вад кундуз ва кечкурун) — «ДРУЖ-БА».

Хўрланганлар (1 ва 2-серияси) — «ЮЛДУЗ» (кундуз ва кечкурун).

Учинчи ракета — «МОСКВА» (кун-дуз ва кечкурун).

Николас Нильбининг ҳаёти ва сар-гузаштлари — (катта залда, кундуз ва кечкурун), Олгирлар (кичик залда кеч соат 6, 8 ва 10 да) — «ВОСТОК».

1. Озодин оролдан келган меҳ-мон, 2. Спорт тўғрисида — КИНО-ЛЕКТОРИЙ (кундуз соат 12 дан).

Сомбреро — «ЕШ ГВАРДИЯ» (орта-лаб соат 10 ва 11.45 минутда).

ЭЗГИ БИНОДА:

(кеч соат 8.15 минут ва 10 да)
Қора кинода — «БАТАН», «ХЕВА», Номалар аёл — НАВОНИ номли.

Николас Нильбининг ҳаёти ва сар-гузаштлари — «РАКЕТА», «ФЕСТИ-ВАЛЬ».

Номалар барьер — «САЛЮТ», Учинчи ракета — ТЕЛМАН номли.

Шафратсизлик — «УДАРНИК», Музикали воқеа — «1 МАЙ».

Севгида қанча сўз дардор — «ШАРҚ», ПУШКИН номли.

Эрта кунда — «МЕХНАТ», «Кўршалак» эскидрильяс — СТЕ-ПАН РАЗИН номли.

Эркин шаом — «ПАХТАКОР».

МАРКАЗИЙ
«ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
27, 28 сентябрда
«А» классис бўйича СССР биринчилиги учун:

«Динамо» (Тбилиси) — «Пахтакор» (Тошкент) командалари ўртасида

Футбол

Кеч соат 6 да бошланади. 17-абоне-мент талон арияди.

27/IX да — дубер составлар, 28/IX да — асосий составлар ўйнайди.

ГОРЬКИЙ НОМЛИ ПАРКДА

(ёзи театр)
28, 29 сентябрда

ЭСТРАДА

концертлари

Концертда: Ўзбекистон СССРда хизмат кўрган артист Комму-на Исмоилова, Ўзбек давлат эстра-даси солистарлар Фахриддин Умаров ва бошқалар қатнашади.

Кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

27 сентябрдан

МАВСУМНИНГ ОЧИЛИШИ

«15 оқ айиқ»

Ништар

ҚАЕРДАН ТОПСА БЎЛАДИ?

Терим ишмизнинг қизгин кунлари бошланди. Шаҳарда ҳаётнинг ҳар қандай бўлиши, студент, кўчаларда Батан олдиданги муҳаллас бурчидан — андан пахтачиликнинг ён-сонини кў-ларига қолдирмай тезда йн-гитериб давлатга топшириш учун ўз қолхозини пахтакор биродарларига ёрдам бериш-га қиллоқча қараб юриш бошланди. Шинга очилиб-ётган қолхоз-совхоз пахта-лари шаҳарли кўмакчиларни қувониб қарши олмақда. Бу-гуннинг шиори оз деганда кунга 2.5-3 процентдан пахта-териб топширишдир.

Албатта «зангори кема» сувориларининг баракали меҳнатлари билан бирга қол-хозчилар, совхоз ишчилари қаторида шаҳарли кўмакчи-ларнинг фидокорона меҳнати ҳам катта қувват. Далага кун сайин кўзининг совуқ кунлари босиб келмоқда. Ай-ниқса оқшомлари, тонг олди изғиринлари сезиларли дара-жада бўлиб қолди. Теримчи-лар қалин-қаттиқ киийиниб ол-масалар бўлмайди.

Киийиларнинг сўхати биз-га гўл қиммат.

Эгат оралаб пахта терувчи киийининг оёғида этиги, пах-тали човлари, эғида тило-

грейкеси бўлиши керак. (Ўзинг тушувчи ботинка, галстуки илп қўйлаш билан пахта тора оймайсан, ки-ши!) Хўш, оёқ киийим магазин-ларидан-ку қилиб юриб теровинг этиклари учма-мулча топса бўлади. Аммо човлар билан тегирекларни тикидиганларни ким, сотади-ган магазиннинг адреси қа-ерда? Овқат-озидан хавотирли-гимиз йўқ, фаровончилиги. Аммо шаҳардан минглаб чи-қиб борувчи кўмакчилар қарда тунайдилар? Тўғри, уларга қолхоз-совхозларда бошпана топилади. Аммо уларнинг ҳаммасига қро-ват, хатто ёғоч қроват ҳам етказиб қийин. Қузнинг зах-рида, похол устиди думалаб-сумалаб тош оттириш сало-матлигига зарарку! Уйкути-туймаган киийининг ишида қанақа барака бўлсин!

Наҳотки, арзон баҳоли дур аломидан ясаиб брезент қолланган кўча қроватъ — раскладушканилар қўлаб ишлаб чиқариш мумкин бўл-мас! Юқорида айтилган зарур нарсаларни давлат магазин-ларидан сотиб олиш учун

пахта теримига чиқиб кетаёт-ган фидокор кўмакчиларнинг қурбон етди. Хўш, бу-ларни қаердан сотиб олиш мумкин? Чўқурсойдаги чай-қовчидами? У ердагилар-нинг бозори юриб қолган. Битта телогейканинг усти-да 4 та студент, бири енгидан тортса, бошқаси эгати-дан тортиди. 7 йил қийилиб ташлангани 15 сулқовою, «суста менга бер!» Лекин, шунда ҳам ўзининг чўнтак ўйдириб, тумга қадатиб оли-шининг шарт.

Олой бозорига кирвершиш-да раскладушкани ремонт қилиб берадиган устакона бор. У ерга ҳам раскладуш-канинг эски рамасини олиб бораганин 7 сўмга «ремон-т» қилиб брезент қўлаб бера-ди. Аввало шуни, эски рас-

кладушканинг рамасини то-пиш ари-мақол. Мабодо топаннингизда ҳам ремонт навабти етгунча пахта тери-ми тутаб кетади.

Мен фақат Тошкент тўг-рисида сўзлашман. Бу ер-марказ. Самарқанд, Бухо-рода, Урганч, Қаршида, Қўноқ, Андижонда аҳвол қандай экан?

Нўқ, ўртоқлар! Бунақаси кетмайди. Ана шу ишда масъул бўлган савдо ташки-латлари масаланин жиддий-лигини ўйлаб қўйсиналар. Тайёрлов министрлигини ўртоқлар эса бу масалани тейорқ ҳал қилишда ўзлари боп-қўш бўлишлари керак.

Натижасини мунтазирлик билан кутувчи:

Ўзбекистон халқ шоири
ҒАФУР ҒУЛИМ.

Бухоро области. Вобент ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Шофрон» қолхозининг пахтакорлари ҳар кун ийиллик планнинг 2.5 проценти миқдорда пахта териб топ-широқдалар. Бу ерда теримчилар ва дала гвардиячилари — механизаторлар ғамхўрли-ни билан қўраш олишган. Уларга ҳар беш кунда пул аваслари бериб турлади, йн-гит-терим ишгорларига қимматбаҳо совға лар топширилади. Суратда: қолхоз кассири И. Нурмуродов ҳозиргача хирмонга 4 тоннадан «оқ олтин» тўқкан теримчилардан Г. Ҳайдарова, М. Жума-ева ўртоқларга аванс бермоқда.

Ошандаги нима гап

АҚШ МОСКВА ШАРТНОМА-СИНИ РАТИФИКАЦИЯ ҚИЛДИ

ВАШИНГТОН, 24 сентябрь. (ТАСС). АҚШ сенати овозларини гўл қилгани билан Шартнома ратификация қилиш тў-ғрисидаги резолюцияни қабул қилди. 80 киши ратификация қи-лишни ёқлаб овоз берди, 19 киши қарши овоз берди. АҚШ сенати «атмосферада, нисмий фазода ва су остида яроқ ку-роллари синовларини таққиллаш тўғрисида 1963 йил 5 август-да Москвада АҚШ Англия ва СССР номидан имзоланган Шартномани ратификация қилишга розилик билдирди ва шу тўғрнда ўз маслаҳатини бер-ди».

ГВИНЕЯ республикаси. Баул дарёси бассейнидаги маш-хур Бананкоро оломс конлари-дан 1961 йили баҳорда бўлиб-ўтган национализацияга қа-дарли чет эл компанияларига, на фойдаланиб келарди. Ёш республикага ер ости бойли-ларини ишларида ёрдам бери-ш учун борган совет геолог-лар бу ерда сановат муҳим аҳамиятга эга бўлган, кимбер-лит деб аталадиган оломс жинисларини топдилар.

Суратда: совет геологлари кимберлит қазиб олганган конда. А. Ковалев фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

ЖАНУБИЙ АФРИКА РЕСПУБЛИКАСИ

ЯККАЛАНИБ ҚОЛМОҚДА

ҚОҲИРА, 24 сентябрь. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикаси Жанубий Африка Республикаси билан бажариш йўли йўқлиги, савдо ва молия муносабатларини уз-ганлиги бу ерда расмий су-ратда эълон қилинди.

Бирлашган Араб Респу-бликаси экономика министри Аҳмад Зинтояннинг кеча эълон қилинган фармонида бундай

А. ГИЗЕНГАНИНГ САЛОМАТЛИГИ ХАВФ ОСТИДА

ЛЕОПОЛЬДВИЛЬ, 24 сен-тябрь. (ТАСС). Олти кунлик очлик натижасида Антуан Гизенганинг аҳволи анча ёмонлашиб, жуда қолдан ке-тиб қолди. Шу муносабат бил-ан у, Конго маъмуриларига мурожаат қилиб, қариндош-уруғлари билан сўнгги марта учрашувига рухсат берили-

шини сўради, дейилди. Африка бирдамлиги партияси-нинг махсус ахборотида. Ги-зенганинг ишига аралашиб, уни қутқариб қолдиш ҳақида маъмуриларга кўп мартаб қилинган илтимослар инобат-сиз қолмоқда.

Африка бирдамлиги пар-тиясининг ахборотида рас-ми вакиллари жиноятко-рона сувоққонлиги очиб тап-ланади. Бу вакиллар парла-мент депутати очлик эълон қилганлигини кўпдан бери-била туриб, Конго ватанпар-варининг мардона куралиш-ҳақида хабарлар кенг тарқа-либ келишга йўл қўймастли-к учун ҳамма чораларни кў-риб қилиб келмоқда.

Африка бирдамлиги парти-яси марказий ҳукумат маъ-

мурларининг ана шу жино-яткорона муносабатини фот-этиб, Антуан Гизенганинг ҳаётини қутқариб қолдиш учун кескин чоралар қўриш-ини талаб қилади. Айни ма-ҳалда Африка бирдамлиги партияси Антуан Гизенга ба-шарти вафот этса, бунинг учун бутун жавобгарлигини маъмурилар зиммасига қўяди.

Бу масалда маъмурилар тутган позиция оддий конго-ликларда ҳайрат туғдиримоқ-да. Улар бундай галати суст-кашликни Конгонинг атоқли-сийси арбобларидан бири, Конго халқининг содиг фар-занди Антуан Гизенга ўл-диришга уриниш деб бил-моқдалар, деб таъкидлайди Африка бирдамлиги парти-яси.

ТОШКЕНТ УНИВЕРСИТЕТИГА СОВҒА

ҚОҲИРА, 25 сентябрь. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикаси адабиёт, санъат ва гуманитар фанлар бўйи-ча олий даълат кенгаши Мисринг ута энг йирик йезути-си — Таха Хусейн, Тафийк Алҳаким ва Нағиб Махмуд асарлари тўпلامини Тошкент университетиغا совға қилди. Қоҳирда «қандагача кечки «Алмас» газетаси шу ҳақда хабар қилди.

ВЕНЕСУЭЛАДА КУРАШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

КАРАКАС, 24 сентябрь. (ТАСС). Расмий хабарларга қараганда, Фалькон штатида ҳукумат қўшинлари билан партизанилар ўртасида қурол-ли тўқилиш давом этмоқда. Тўқилишлар, жумладан, Ве-несуэла пойтахтига яқин жойдаги аҳоли ишайдиган

Қалабоси пунктда ва Ла-Гуайра портида бўлиб ўтган. Венесуэла ватанпарварла-ри Ансоатеге штатида Аме-риканнинг «Техас петролеум» компания нефть компанияси-га қарашли нефть қуварини портлатганлар. Нефть қу-вариди катта ёнғин чиққан.

ФУТБОЛ

АХВОЛ ЯНАДА ОҒИРЛАШДИ

ДОНЕЦК (Телефон орқали). Бу ерда маҳаллий «Шахтер» ус-тулини тўла ағаллаб олди. Майдо ағаларининг ҳужумчи-си Мизерий «Пахтакор» дар-возасига икки тўп ириштиб, ҳисобини 3:2 қилишга эришди.

Бу мағлубиядан кейин «Пах-такор»нинг аҳволи янада оғир-лашди. Майдонда нитрогениз-ли қилгани учун москвалин-судия И. Лукьянов Крассиций-ини майдондан чиқариб юборди.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистон» сурх-бирлашган нашрийтининг босмаҳонаси, Тошкент шаҳри.
Р. 10978.

Индекс 64543. Нашр. № 225.

ЖУРНАЛИСТЛАРИНИНГ III ЖАҲОН УЧРАШУВИДА

ЖАЗОИР, 24 сентябрь. (ТАСС). Бирлашган Араб Республикаси-нинг вакили Хусайн Фаҳийи кеча тушдан кейин журналистлар туғилиш III жаҳон учрашувидида нутқ сўзлаб, ҳам тарқатқил эт-ган мамлакатлар халқларининг империализмга ва янги мустам-лакчиликка қарши курашининг ёротишда журналистлар муҳим роль ўйнаётганлигини таъ-кидлади.

Хотини-қизлар ҳаётимиз-да катта куч эканлиги тўғ-рисида тили айланмай қол-гунча гап сотган пайтлари ҳам кўп бўлган. Аммо бу ки-ши ҳам хотинини ҳеч жойда ишлатмайди, жамоатчиликка аралаштирмайди.

Ихтиёрий онамда, бу ишнинг хафа қилсанг... ўзинг-дан кўр... — деб қайта-қай-та таққорлаб туради.

Ҳожиянинг учинчи ўғли бўлиш Умаржон ҳам хоти-

лиги зулмига қарши кураш-ётган халқлар олдига турган энг муҳим проблемаларнинг би-ридир.

Фаҳийи сўзини давом этти-риб, ана бундай деди: Африка ва Осиё газеталарининг чет эл матбуот агентликларига қарам бўлиши катта ҳаф туғдиради, чунки империализм матбуот агентликлари Африка, Осиё ва Латин Америкаси матбуотида сохта хабарлар ва жалбон про-пагандани ёйишлари мумкин.

Шу сабабли, деди Фаҳийи, биз ҳали қандагидида озод бўлган мамлакатларнинг журналистла-

ри энимасига жуда катта жа-вобгарлик юкланади, деб айт-миз.

Миллий озодлик учун кураш, деб сўзини давом эттирди Фаҳ-ийи, умумий тинчлик йўлида қураш билан, шубҳасиз, ҳам барчаси болганган. Осиё ва Аф-рика халқлари эндиликда тинч-лик буюк давлатларинингга иши, деб ўйламайдилар. Тинч-лик миллий ва озодлик кура-шининг, шунингдек сиёсий, ик-тисий ва социал тараққиётга замин тайёрлашининг ҳаётий муҳим фактори бўлиб қолди.

Жаҳонни уруш ҳафидан ҳа-ло қилиш ва курулланнига сарф бўлаётган жуда катта маблаглардан халқларнинг тур-муш даражасини кўтариш йў-лида фойдаланиш учун импе-риализмининг тугатиш, тинч-то-вулаш сиёсатини мустақам-лаш, барча ҳарбий ғуруҳларни йўқ қилиш ва курулланниш по-йисига барҳам бериш зарур.

Фаҳийи айтдики, Москва Шартномасини яхши ташаббус, деб ҳисоблаш мумкин. Шу Шартномадан кейин ядро куру-лини батамом танилаш ҳақи-